

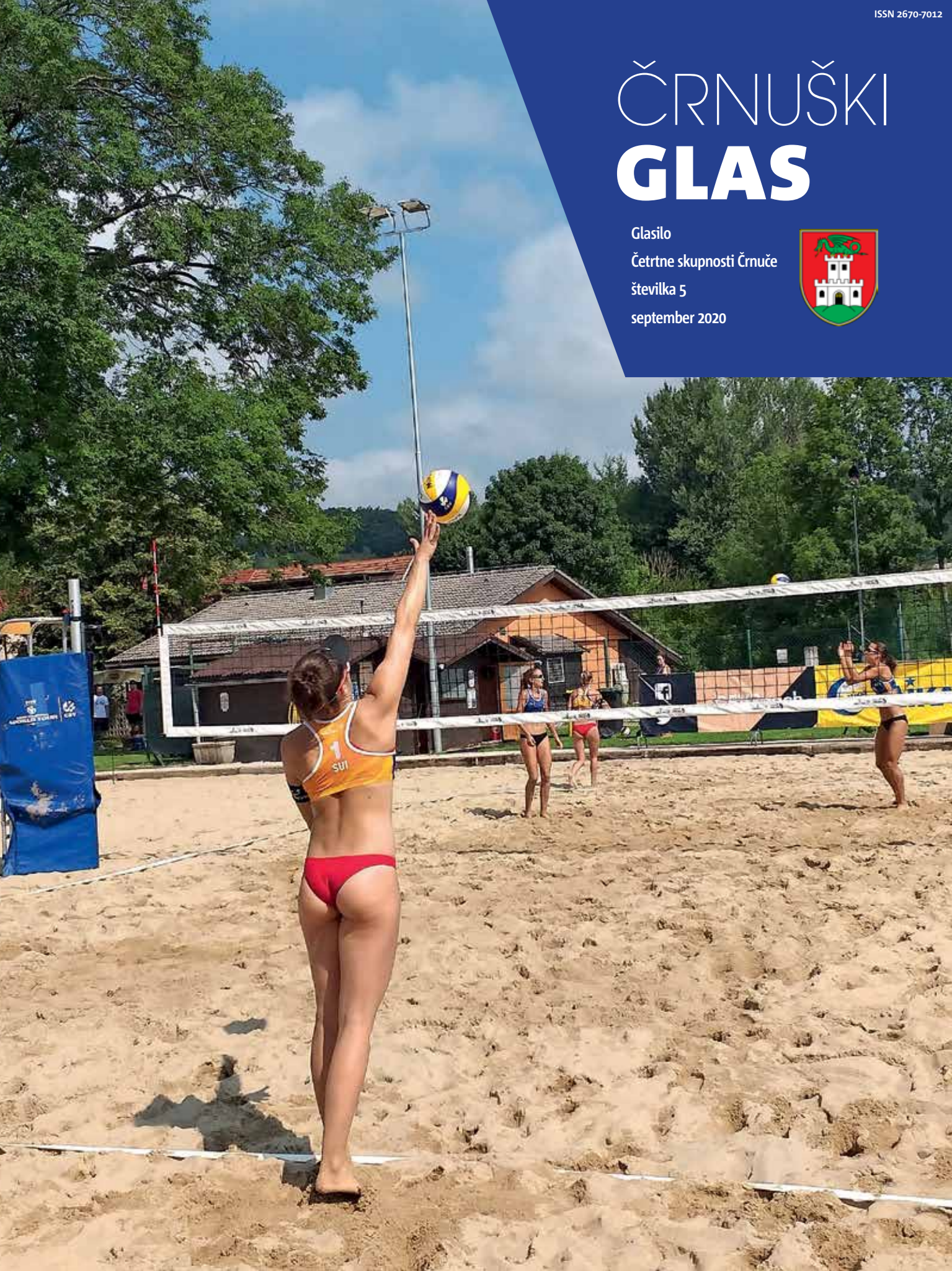
ČRNUŠKI GLAS

Glasilo

Četrtna skupnosti Črnuče

številka 5

september 2020

UVODNIK

Kolesarska nacija

ŽARKO HOJNIK

Slovenci rečemo: »Kapo dol!« Francozi pa tako, kot je Primož Roglič rekel Tadeju Pogačarju: »Chapeau!« V najbolj športnem mesecu letošnjega leta smo 23. septembra prvič praznovali dan slovenskega športa, nadaljevali pa z Evropskim tednom športa, katerega cilj je spodbuditi najširši krog prebivalcev k redni telesni dejavnosti.

Praznik športa in gibanja je uvedel Evropski teden mobilnosti, katerega glavna tema je bila promet s čim manj izpustov. Evropa si je postavila ambiciozen cilj, ki je zapisan v evropskem zelenem dogovoru, da bo prva podnebno nevtralna celina. Promet namreč povzroči četrtno izpustov toplogrednih plinov v EU, in ker ta delež vztrajno narašča, si želijo s tem dogovorom doseči 90 odstotkov manj izpustov do leta 2050. Kar sedem od desetih ukrepov s področja trajnostne mobilnosti je bilo med Evropskim tednom mobilnosti povezanih z urbanim kolesarjenjem, ki se je letos zelo razmahnilo. Del urbanega kolesarjenja je tudi sistem Bicikelj, v katerem se bo 62 postajališčem, kot je napovedal župan Zoran Jankovič, letos pridružilo še trinajst. Sistem Bicikelj se bo širil tudi proti Črnučam, Polju in Zalogu.

**NIČ VAS NE BO
STALO, ČE NE
BOSTE DELALI
PREKRŠKOV.**

Zanimanja za kolesarjenje je vsako leto več. Bržkone tudi zaradi izjemnih uspehov naših vrhunskih kolesarjev. Na kolo za zdravo telo ni le izpeta krilatica. Tudi Slovenci imamo svojo kolesarsko dirko, maraton Franja.

Tega tekmovalnega maratona, ki sodi v svetovni pokal maratonov, se udeležijo tudi kolesarski navdušenci in amaterji z licenco.

Kolesarjenje je dokazano zdravo, postaja pa tudi izjemno popularno, celo nekakšen statusni simbol; včasih so kolesarili tisti, ki niso imeli avtomobila, danes je to tudi hobi premožnejših. Zdi se celo, da je kolo najboljša alternativa avtomobilu. Je rekreacija, primerna za vse starosti, ki pozitivno vpliva na družbo in gospodarstvo.

V Ljubljani je približno 300 kilometrov urejenih kolesarskih poti. Kolesarjenje je dovoljeno tudi v nasprotno smer po določenih enosmernih ulicah – teh je več kot 70. Kolesarji se lahko vozijo tudi po območju za pešce v mestnem središču, pri čemer imajo pešci prednost in jih z vožnjo ne smejo ogrožati.

Toda kolesarsko nacijo, ki slavi Pogačarja, lahko doleti tudi prava kolesarska kaznilnica, če ne bo upoštevala pravil. V predlogu novele zakona o pravilih cestnega prometa, ki ga je objavilo ministrstvo za infrastrukturo in naj bi bil sprejet jeseni, so namreč predvidene višje kazni za kolesarje.

Nič vas ne bo stalo, če ne boste delali prekrškov. Torej vozite z glavo, bodite pazljivi in obzirni do drugih. Kolesarjenje je eno od najlepših početij na planetu, če ga razumeš in se potrudiš, da ga s teboj razumejo tudi drugi.

ČRNUŠKI GLAS

Izdajatelj: Mestna občina Ljubljana, Četrtna skupnost Črnuče, Dunajska 367, 1231 Ljubljana Črnuče, ISSN 2670-7012

Telefon: 01 561 57 90

e-pošta: crnuski.glas@gmail.com

Glavni in odgovorni urednik: Žarko Hojnik

Uredništvo: Darko Rozinec, Ksenija Drole, Josip Marinič, Smiljan Mekicar

Lektorica: Urška Jarnovič

Tehnični urednik: Sergej Murko

Tisk: Delo d.o.o.,
Tiskarsko središče,

Dunajska 5,
Ljubljana

Naklada: 4.500 izvodov

Naslovnica: Foto Žarko Hojnik

Prepovedana je vsakršna reprodukcija, distribucija, predelava ali dajanje na voljo javnosti avtorskih del ali njihovih delov v tržne namene brez sklenitve ustrezne pogodbe.

KOLESARJENJE

Od Kamnika do Ljubljane

Ker je del Dunajske ceste zaprt zaradi obnove, so Črnuče kolesarsko precej odrezane od drugih delov mesta. Obvoz za motorna vozila, tudi javni promet, je urejen po Štajerski cesti, štiripasovni kamniško-domžalski vpadnici, kolesarji pa lahko izbirajo med vožnjo po in ob gradbišču ali ob štiripasovnici, po vzporedni makadamski cesti in po mostu čez Savo. Prav ta prometnica je bila predvidena kot navezava daljinske kolesarske poti iz Kamnika, Mengša, Trzina in Domžal na ljubljansko kolesarsko omrežje.

Vendar je direkcija za vode izdala negativno mnenje o vplivu na vodni režim ali stanje voda. Pojasnili so, da predvidena kolesarska steza prečka Savo pri Tomačevem in je »obenem na tem delu na vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnika Ljubljanskega polja. [...] Poseganje v vodno in priobalno zemljišče na vodovarstvenem območju pa je prepovedano.«

Sava je vodno zemljišče, na katerem je dovoljeno samo izvajanje »obvezne gospodarske javne službe vzdrževanja vodnih in priobalnih zemljišč ali izvajanje ukrepov varstva pred škodljivim delovanjem voda skladno s predpisi, ki urejajo vode, ali posebna raba vode, če je za to podeljena vodna pravica. Predvidena gradnja ne predstavlja nič od naštetega,« so pojasnili na direkciji in dodali, da se »vodovarstvena uredba nanaša na posege in gradnjo«.

Zadnji stavek si je mogoče razlagati tudi tako, da kolesarski (in motorni) promet po makadamski poti in mostu čez Savo sam po sebi ni sporen, pot pa ne sme biti asfaltirana. Bi po predvideni trasi daljinsko kolesarsko stezo vendarle lahko speljali, le del ob Savi bi ostal makadamski, kar ob ustreznem vzdrževanju ne bi smel biti problem? Na mestnem oddelku za gospodarske dejavnosti in promet so pojasnili, da so vlogo ponovno oddali, in to »z nekoliko spremenjeno projektno dokumentacijo, ki pa ne bo vplivala na prvotno predvideno traso kolesarske povezave«.

DAN ZA DOKUMENTACIJO 30. SEPTEMBER

Predvidena kolesarska povezava se bo po sedanjih napovedih navezala na ljubljansko omrežje na Dunajski cesti. Projekt regionalne kolesarske povezave Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana izvajajo vse štiri občine, koordinira ga kamniška. Predvideno je evropsko sofinanciranje, priprave so v sklepni fazi, projekt pa je večinoma usklajen tako z nosilci urejanja prostora kot z lastniki zemljišč, so pojasnili na kamniški občini. Rok za oddajo vloge za pridobitev sredstev je 30. september, torej jutri, dotlej mora biti dokumentacija pripravljena do stopnje »pravica graditi«.

Po prvotni idejni umestitvi trase v prostor, ki jo je pripravil Ljubljanski urbanistični zavod (LUZ) decembra 2017, je ocenjena vrednost projekta 3,7 milijona evrov, evropsko in državno sofinanciranje je bilo načrtovano v višini 3,1 milijona evrov. Na kamniški občini so pojasnili, da je trenutno v izdelavi investicijska dokumentacija, ki bo podala natančnejšo finančno specifikacijo, pripravljena bo predvidoma do konca prihodnjega meseca.

Gre za 13.733 metrov kolesarske povezave, dejansko pa naj bi uredili okrog 20 kilometrov kolesarskih in deljenih površin. Iz Kamnika oziroma Duplice vodi trasa najprej ob kamniški progi in

nato ob glavni cesti do mengeškega krožišča, zatem skozi središče Mengša in naprej do Trzina, kjer se spet priključi železniški progi in gre ob tej do Črnuč, nato pa skozi ta del Ljubljane, mimo predvidenega P+R ob Štajerski cesti ter prek Save, po sedanji varianti pa skozi Črnuče po Dunajski in naprej do središča Ljubljane.

DNEVNE DELOVNE MIGRACIJE

Kamničani so navedli, da bo povezava »zagotovila kolesarsko povezanost najgosteje poseljenega dela ljubljanske urbane regije (občine Trzin, Mengeš, Kamnik) in največjega migracijskega centra (Ljubljana). Omogočala bo tako dnevne delovne migracije med posameznimi občinami ob tej osi kot uporabo v rekreativne namene.« Od idejne umestitve v prostor se trasa ni spremenila samo v Ljubljani, temveč »zaradi usklajevanja tako z nosilci urejanja prostora kot z lastniki zemljišč« na celotnem poteku. Koordinatorica projekta je napovedala, da si želijo v Ljubljani »traso umestiti čim bolj optimalno in prilagoditi projekt zahtevam direkcije za vode«, kjer so pojasnili, da z njihovega področja drugi odseki niso sporni. Kolesarska povezava Kamnika z Ljubljano je tudi v interesu domžalske občine, saj bi se tamkajšnji kolesarji nanjo lahko priključili že v Trzinu. Druga povezava, skozi Šentjakob, je namreč prometno manj primerna in kolesarsko neurejena, pobudo ljubljanskega kolesarskega župana in mestnega svetnika Janeza Starihe za njeno ureditev pa so z MOL že preusmerili na državno infrastrukturo direkcijo, saj gre za državno prometnico. Dnevni kolesarskih vozačev je iz Črnuč po Starihovi oceni najmanj 1000, s trzinskim in domžalskim zaledjem pa dvakrat več. Prepričan je tudi, da je v tem delu regije potencial velik: boljše, udobnejše, krajše in varnejše ko bodo kolesarske poti, več kolesarjev jih bo uporabljalo.

S. A.

FOTO: MARKUS SPISKE/PEXELS

ZORAN JANKOVIČ, LJUBLJANSKI ŽUPAN

Ljubljana bo tako čista, da se bomo v njej lahko kopali

Zoran Jankovič je župan z najdaljšim stažem v novejši zgodovini Ljubljane. Ta naziv je do zdaj nosil Ivan Hribar, ki je med letoma 1896 in 1910 dolgih 14 let vodil popotresno obnovo mesta in ga s tem neizbrisno zaznamoval. Jankovič, ki je na županskih volitvah v Ljubljani prvič zmagal leta 2006 in na lokalnih volitvah znova postal župan, bo mesto ob koncu mandata vodil kar 16 let.

Pohod pandemije v glavnem mestu, po državi in svetu je pokazal, kako ranljivo in neobgljeno je človeštvo. Kako ste se odzvali v Ljubljani?

Ponosen sem, da smo se na pandemijo odzvali pravočasno, odgovorno in celostno. Že 11. marca smo ustanovili krizni štab, ki se je vsak dan sestel, skrbel za sprejetje kriznih ukrepov na ravni mesta in njihovo izvedbo ter delovanje vseh nujnih mestnih storitev. Istega dne sem se sestel z vsemi vodstvenimi sodelavci Mestne občine Ljubljana, direktorji javnih podjetij, gospodarskih družb in javnih zavodov ter vodji oddelkov mestne uprave, nato pa tudi z aktivoma ravnateljev ljubljanskih osnovnih šol in vrtcev. Dogovorili smo se o spremembi načina dela tako, da bi kar najbolj zaščitili zdravje sodelavk in sodelavcev, ob tem pa zagotavljali kakovostne mestne storitve za vse Ljubljance in Ljubljanke.

Kaj je bila vaša osrednja skrb?

Glavna sporočila so bila, da ostajamo najboljši servis za naše meščanke in meščane, da poskrbimo za samozaščito, ne širimo strahu in ne ustvarjamo panike, da upoštevamo navodila NIJZ in vlade, da skrbimo za sodelavke in sodelavce brez odpuščanj. Ko so se zaprli vrtci in osnovne šole, smo organizirali individualno varstvo otrok na domu za otroke staršev, ki so zaradi narave dela morali v službo. Za otroke iz socialno šibkih družin in starostnike smo organizirali dostavo toplih dnevnik obrokov na dom,

ki so jih vsak dan prostovoljno razvažali vozniki LPP. Na poziv se jih je odzvalo kar 200, kar me je zelo razveselilo, saj to kaže na solidarnost in sočutje do ljudi. Prvi dan smo razdelili petdeset brezplačnih kosil, na koncu pa že več kot petsto. Univerzitetnemu kliničnemu centru smo za medicinsko osebje predali v brezplačno uporabo prostore v hostlu Celica, da jim ni bilo treba utrujenim potovati domov in nazaj, hkrati so tako zmanjšali nevarnost okužbe svojih družinskih članov, ker so imeli možnost ločenega bivanja. To je le nekaj ukrepov, ki smo jih izvedli, pomembno je, da smo ves čas zagotavljali operativnost naših služb, saj je mesto moralo funkcionirati tudi v tej tako imenovani novi realnosti. Pri tem smo bili uspešni, za kar se moram zahvaliti izjemnim sodelavcem.

Koronavirus je med prvimi udaril po kulturnem sektorju, ki izvaja številne javne prireditve. Pred dobrimi desetimi leti, ko je našo državo prizadela finančna kriza, je kultura doživela velik finančni rez. Kako pomagati tokrat?

Zagotovo sta med najbolj prizadetimi področji turizem in kultura. Moramo se pohvaliti, da v Ljubljani področju kulture na leto povprečno namenimo enajst odstotkov proračuna, saj se zavedamo, da je kultura investicija in ne strošek. Tudi letos, v času koronavirusa, nismo znižali sredstev. Drži pa, da se javne prireditve še vedno izvajajo okrnjeno, saj je število obiskovalcev omejeno. Žal je trenutna situacija, povezana s koronavirusom, še vedno negotova in nepredvidljiva ter vsak dan narekuje nova pravila, ki jim je treba slediti.

Pred covidom-19 je bilo v Ljubljani menda 1,6 milijona turističnih prenočitev. Kaj nameravate storiti, da se bodo turisti vrnili?

Pred covidom-19 je bilo 2,4 milijona prenočitev. Žal to ni toliko odvisno od

nas, kolikor je odvisno od epidemiološke situacije po svetu. Je pa spodbudno, da že zdaj opažamo tuje goste. Prepričan sem, da bo Ljubljana, ko se bodo zadeve, povezane s koronavirusom, umirile, spet privlačna za tuje. Navsezadnje smo znani kot sorazmerno majhna prestolnica, ki ima vse, kar imajo velika mesta. Poleg tega smo varno mesto, kar je zelo pomembno. Pa še gostoljubni in prijazni smo.

Pred kratkim ste bili v Mariboru. Ste šli Arsenoviča učiti županovanja?

Nikogar ničesar ne učim, z vsakim pa delim izkušnje, če me o tem povpraša. Tako sem se s sodelavci odzval povabilu mariborskega kolega Saše Arsenoviča, ki se je hotel podrobneje seznaniti z delovanjem našega javnega holdinga. Upam, da mu bodo naše prakse pomagale pri njihovem delovanju.

Zakaj se na povabilo predsednika Boruta Pahorja niste udeležili proslave ob dnevu državnosti?

Zato, ker nisem hotel biti v ograjenem prostoru in ločen od svojih meščank in meščanov. Državna proslava bi morala biti dostopna vsem.

Se udeležujete petkovih protestov v središču prestolnice?

Menda ste predlagali, da bi imeli dvojne proteste.

Petkovih protestov se ne udeležujem. Sem pa povedal, da ima vsakdo pravico mirno protestirati in tako izraziti svoje nestrinjanje s trenutno situacijo. Če eni protestirajo v petek, lahko njihovi nasprotniki protestirajo kakšen drug dan. V tem kontekstu je bila podana moja izjava, nikomur pa nisem predlagal protestov.

Ljubljanci in tudi drugje radi rečejo, Zoki zmore vse. Vendar za vsakim uspešnim županom stojijo službe.

INTERVJU

FOTO UROŠ HOČEVAR

Koliko so za te projekte zaslužni vaši sodelavci?

Najbolj. Vse, kar počnemo v mestu, je delo ekipe in ne enega človeka. Imam najboljše sodelavce, ki so strokovnjaki na svojem področju. Moja naloga je, da vsakemu najdem pravo mesto, ga motiviram in zaščitim. Edino, kar zahtevam, je medsebojno sodelovanje

in iskanje rešitev. V tem je ključ do uspeha.

Očitajo vam, da v mestnem svetu primanjkuje demokracije. Kritikov ali opozicije si torej ne želite?

Kritizirati zna vsak. Konstruktivna kritika, ki ponuja rešitve in odpira debato, je nujna in dobrodošla. To,

kar v mestnem svetu počnejo nekateri opozicijski mestni svetniki, je poceni kritiziranje in politikantstvo. Popolnoma je neproduktivno, to je zgolj predstava za javnost.

Nekateri svetniki, tudi v četrtnih skupnostih, javno kritizirajo projekte MOL. Kaj bi jim sporočili?

INTERVJU

Naj se raje osredotočijo na iskanje rešitev.

Po srcu ste menedžer. Koliko cenite mnenja in predloge strank?

Vsakemu predlogu prislunem, ni pa vsak izvedljiv. Vedno sem odkrit in naravnost povem, kaj mislim. Če se nekaj ne da urediti, to tudi povem.

Zaradi vandalizma je v zadnjih štirih letih na ljubljanskih objektih nastalo za več sto tisoč evrov škode. Kako zajeziti tovrstne delikte v zeleni prestolnici Evrope?

Vandalizem je nesprejemljiv in obsojanja vreden. Da bi ga čim bolj zajezili, izvajamo različne ozaveševalne akcije in kampanje, kot je recimo *Človek, čuvaj svoje mesto*, ki poudarjajo spoštovanje skupnega javnega prostora. Velik poudarek je na uličnem terenskem delu z mladimi, kar uspešno izvaja naš javni zavod Mladi zmaji. Verjamemo, da je dolgoročno rešitev prav v preventivnem ravnanju, vzgoji in informiranju. Zgolj nadziranje in sankcioniranje ne bo prineslo želenega učinka. Je pa pomembno, da vandali, če jih odkrijemo, odgovarjajo za svoja ravnanja, recimo tako, da zasadijo nova drevesa, če so jih uničili, prepleskajo grafit, ki so ga narisali, in podobno.

Konec junija smo si na območju Ljubljane ogledali deset projektov, ki so v gradnji. Med zaporo Dunajske ceste zaradi obnove so Črnuče kolesarsko precej odrezane od drugih delov mesta. Kdaj lahko pričakujemo kolesarsko povezavo med Kamnikom in Ljubljano?

Dela na Dunajski cesti od proge do obvoznice se bližajo koncu, kot veste, bo v okviru prenove urejena kolesarska steza, prav tako na Tržaški cesti. Sicer pa pri vseh prenovah cest sproti urejamo tudi kolesarske steze; tako smo jih pred kratkim uredili na Parmovi, Hruševski, Masarykovi in Komenskega ulici. Kolesarsko stezo dobiva tudi Tavčarjeva, ki jo trenutno prenavljamo.

Kar zadeva kolesarsko povezavo med Ljubljano in Kamnikom, čakamo na izdajo soglasja na Arsu za del trase med

Črnučami in Tomačevim. Upamo, da bo povezava urejena leta 2022.

Drugo leto naj bi bilo 90 odstotkov Ljubljančanov priključenih na kanalizacijo. Je obljuba, da boste skočili v Ljubljano, ko boste končali dogradnjo kanalizacije, še aktualna?

Da, obljuba je še aktualna, vendar do leta 2023. Pomembno je, da bo po zaključku največjega kohezijskega projekta v državi kar 98 odstotkov gospodinjstev priključenih na kanalizacijo. Izvzeta bodo le območja, na katerih zaradi nedostopnosti terena kanalizacije ni mogoče urediti. Ne smemo pozabiti, da je bilo leta 2006 priključenih na kanalizacijo 68 odstotkov gospodinjstev. Z ureditvijo kanalizacije bo ukinjenih 4500 greznic, iz katerih odpadna voda nenadzorovano prehaja v okolje. Ko bo to urejeno, bo Ljubljana tako čista, da se bomo v njej lahko kopali.

Mesto ima zdaj v lasti več kot 4000 stanovanj, ki jih oddaja za neprofitno najemnino, drži?

Imamo 4400 stanovanjskih enot, potrebe pa so veliko večje. Trenutno končujemo gradnjo 174 stanovanj na Brdu, zaključili bomo tudi gradnjo šestih stanovanjskih enot na Pečinski in treh na Kunaverjevi. Začeli smo gradnjo stanovanjske soseske Rakova jelša II s 156 stanovanji, načrtujemo tudi izvedbo rekonstrukcijskih del za zagotovitev petih stanovanjskih enot na Celovski. 44 stanovanj bomo zgradili tudi v soseski Jesihov štradon, ki je v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja, projektirata se soseski Litijska – Pesarska s 97 stanovanji in Zelena jama s 87 stanovanji. Naš javni stanovanjski sklad je sklenil tudi pogodbo za odkup 88 stanovanj v Zeleni jami, ki jih bodo predvidoma začeli graditi še letos. Prav tako bo letos objavljen urbanistično-arhitekturni natečaj za stanovanjsko sosesko z okrog 400 stanovanji, ki bo zrasla na območju sedanje komunalne cone na Povšetovi.

Kaj je največja nerešena težava Ljubljane?

Ljubljana nujno potrebuje nov potniški center, vendar to ni projekt mesta, tem-

več države. Trenutno izvajamo največji kohezijski projekt v državi, za katerega smo dobili evropska sredstva, to je izgradnja povezovalnega kanala Co skozi tri občine – Ljubljano, Medvode in Vodice –, izgradnja centralne čistilne naprave in dogradnja kanalizacije na območjih, ki je še nimajo.

Želimo si, da bi čim prej lahko nadaljevali projekt prenove Plečnikove tržnice z dograditvijo Mahrove hiše in gradnjo podzemne garažne hiše, da bi zaživel tudi zasebni, trgovski del Stožic, kajti javni del – večnamenska športna dvorana in stadion – uspešno deluje od leta 2010, ter da bi zasebni investitor končno začel prenavljati Plečnikov stadion. Žal so vsi omenjeni projekti zastali zaradi nagajanja nekaterih posameznikov.

Dlje ko je kdo na oblasti, bolj ga ta prevzame. Kako se omejujete, da ne pridete v skušnjava?

Ne potrebujem nobenih omejitev. Pri svojem delu še vedno uživam, veselim se vseh pridobitev, s katerimi izboljšujemo kakovost življenja meščank in meščanov.

V športnem žargonu rečeno, prihaja drugi polčas. Vaši nasprotniki si želijo vašo glavo. Ste zaradi tega v skrbeh?

Ni razloga, da bi me karkoli skrbelo. Imam čisto vest, sem miren, ker vem, da vse delamo zakonito in transparentno. S takimi, ki bi si, kot pravite, želeli mojo glavo, se ne ukvarjam. Pomembno je le dobro razumevanje ter spoštovanje meščank in meščanov.

Vas državna politika še mika?

Ne.

Ste zamenljivi?

Da. Vsakdo je zamenljiv. Če pa gledamo s stališča, da smo si ljudje različni, je vsak človek poseben, saj v vse, kar počne, vnese del sebe. Po tej svoji edinstvenosti je vsakdo unikum.

Hvala, gospod župan, ker ste nam govorili o službi, v kateri uživam.

Žarko Hojnik

VANDALIZEM

Odsev splošnega stanja v družbi

Bežigradska policija je bila 16. avgusta obveščena o poškodovanju granitne table pred Osnovno šolo narodnega heroja Maks Pečarja oziroma v Parku narodnih herojev na Črnučah.

Doslej neznan storilec je ponoči poškodoval granitno tablo, tako da jo je prevrnil, pri čemer se je del te odlomil. Policisti še naprej zbirajo obvestila zaradi sumov kaznivega dejanja. Dejali so, da lahko gre v tem primeru za sume kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari oziroma za poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote.

V zadnjem času, kakor so zatrdili, primerov vandalizma ali podobnih dejanj v delu drevoreda, kjer so kipi narodnih herojev, ni bilo. So pa leta 2014 obravnavali sum odtujitve kipov narodnih herojev, a so pozneje ugotovili, da to ni bilo kaznivo dejanje, saj so bili doprsni kipi odpeljani v obnovo. Zadnji »napad na park« sega v julij 2006, ko so tatovi ukradli sedem doprsnih bronastih kipov. Te so nadomestili leta 2008, kar je mestno občino stalo več kot 20.000 evrov. V zvezi s tem so v zadnjih šestih letih obravnavali tudi sedem kaznivih dejanj poškodovanja tuje stvari na objektu šole.

Kot so povedali, se na policiji zavedajo, da je vsakršno namerno poškodovanje tuje stvari nesprejemljivo. Zato namenljajo veliko pozornosti sodelovanju s skupnostjo, da bi storilce čim prej odkrili in preprečili morebitno nadaljnje deviantno ravnanje. Aktivno sodelujejo tako s predstavniki šole kot z lokalno skupnostjo in mestno občino.

Policija je predlagala tudi preventivne ukrepe (več obhodov, varnostne kame-re, varnostna služba ...), vsem udele-

žencem pa so večkrat predstavili svoje aktivnosti.

S policijskim delom, večkratnimi kontrolami tudi v nočnem času in prisotnostjo na terenu skrbijo, da je varnost ljudi in premoženja v največji možni meri zagotovljena.

Ob tej priložnosti prosijo vse, ki karkoli vedo o opisanih kaznivih dejanjih, da to sporočijo policiji. Prav tako prosijo starše, da se o vandalizmu, ki ga velikokrat povzročajo mladostniki, pogovorijo s svojimi otroki in pojasnijo pomen posledic, ki nastanejo ob takšnih kaznivih dejanjih, tako nevarnosti zanje kot škodo, ki jo mora, če storilci niso znani, poravnati celotna skupnost, marsikdaj je ta celo nepopravljiva, sploh če gre za objekte kulturnega pomena.

Vandalizem škodljivo vpliva na vsakdanje življenje, medsebojne odnose,

ruši občutek varnosti in dobro počutje v okolju. Kazenski zakonik kaznivega dejanja vandalizem ne določa kot posebno kaznivo dejanje, ampak se kot nesprejemljiva oblika ravnanja v družbi lahko obravnava kot prekršek ali kaznivo dejanje glede na namen izvršitve tega dejanja.

Vandalizem je včasih posledica prikritih napetosti v družbi oziroma odsev splošnega stanja v družbi in težav. Na njegove pojavnne oblike vpliva tudi zloraba alkohola ali drugih prepovedanih substanc. Mnogi se sami ali združeni v skupine agresivno vedejo do okolice in poskušajo tako prikazati svoj pomen za družbo, ravnanja pa lahko izhajajo iz napačnih vedenjskih vzorcev.

Čeprav se pojavnne oblike vandalizma med seboj razlikujejo, imajo nekaj skupnega – poškodovanje ali uničenje stvari. Če je škoda povzročena vam, boste zanjo plačali sami, če pa so poškodovane javne dobrine, bomo plačevali vsi davkoplačevalci. Vsega ne moremo odpraviti s kaznijo. Kazen je izhod, s katerim preprečujemo nevarno ravnanje, dolgoročno rešitev pa je ustvarjanje razmer, da teh nesprejemljivih ravnanj ne bo.

Ž. H.

KAMPANJA PROTI VANDALIZMU

Človek, čuvaj svoje mesto, samo eno imaš, je slogan, s katerim ljubljanske mestne oblasti pozivajo meščane, da se priključijo družbeno odgovorni kampanji proti vandalizmu. V Ljubljani samo na javnih objektih, ki so v lasti mestne občine, na leto povprečno naštejejo 150 primerov vandalizma. To pomeni, da uničenje lastnine ter povzročitev škode zaznajo skoraj vsak drugi dan. Najpogostejša tarča vandalizma so objekti in njihova oprema, sledi jim oprema javnih prostorov, na tretjem mestu so popisane fasade in grafiti, ki so najbolj opazni, vzbujajo občutek neurejenosti javnih površin ter zmanjšajo občutek varnosti.

STATISTIKA PP BEŽIGRAD

Kazniva dejanja in kršitve na območju Črnuč

1. KAZNIVA DEJANJA

Bežigraski policisti smo v osmih mesecih na območju Črnuč obravnavali (storitev kaznivega dejanja je lahko zunaj teh časovnih okvirjev):

- 38 tatvin (člen 204),
- 26 velikih tatvin (člen 205),
- 3 zatajitve (člen 208),
- 1 rop (člen 206),
- 9 primerov nasilja v družini (člen 191),
- 13 primerov poškodovanja tuje stvari (člen 220),
- 4 goljufije (člen 211),
- 1 ponaredbo listin (člen 251),
- 2 spolna napada na osebo, mlajšo od 15 let (člen 173),
- 2 lahki telesni poškodbi (člen 122),
- 3 primere izsiljevanja (člen 213),
- 2 primera uporabe ponarejene bančne kartice (člen 247),
- 3 primere ponarejenega denarja (člen 243),
- 5 groženj (člen 135),
- 1 primer protipravnega odvzema prostosti (člen 133),
- 1 hudo telesno poškodbo (člen 123),
- 1 primer obremenjevanja in uničenja okolja (člen 332),
- 1 primer nasilništva (člen 296),
- 3 povzročitve splošne nevarnosti (člen 314),
- 1 primer prepovedanega prometa s prepovedanimi drogami (člen 186),
- 1 primer ogrožanja varnosti pri delu (člen 201).

2. PODROČJE PROMETA

Obravnavali smo 296 kršitev cestnoprometnih predpisov. Kršiteljem smo izdali 217 plačilnih nalogov. Na okrajno

sodišče smo podali 14 obdolžilnih predlogov. Izrekli smo 11 opozoril ter izdali 7 obvestil o prekršku.

Obravnavali smo 33 prometnih nesreč, 8 s telesnimi poškodbami, v preostalih je nastala le premoženjska škoda. Največ prometnih nesreč se je zgodilo zaradi neprilagojene hitrosti in neupoštevanja pravil o prednosti.

Prejšnji mesec smo na Štajerski cesti obravnavali dve prometni nesreči. Tridesetega avgusta, nekaj pred 5. uro, se je na Štajerski cesti, pred križiščem z Dunajsko cesto, zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena neznan voznik z vozilom neznane znamke in barve ter peška. Slednja je bila v nesreči huje telesno poškodovana, njeno življenje ni bilo ogroženo. Neznani voznik je po trčenju odpeljal v smeri Črnuč. Po prvih podatkih se je nesreča zgodila, ker je voznik pri zavijanju s Štajerske na Dunajsko cesto odvezel prednost peški, ki je prečkala cesto. Policisti še zbirajo obvestila in izvajajo ukrepe za izsleditev voznika. Osemindvajsetega avgusta se je na Štajerski cesti okoli 11. ure zgodila prometna nesreča, v kateri sta bila udeležena voznika osebnih vozil. Nesreča se je zgodila zaradi nepravilne strani vožnje voznika, ki je zapeljal na nasprotno stran ceste in trčil v vozilo, ki je pripeljalo nasproti. Pri tem je nastala zgolj materialna škoda in nihče ni bil poškodovan. Povzročitelju je bil izdan plačilni nalog.

3. PODROČJE JAVNEGA REDA IN MIRU

Policisti smo obravnavali 13 kršitev javnega reda in miru, pri čemer so bili kršiteljem izdani plačilni nalogi. Prav tako smo zasegli pet prepovedanih drog, zoper kršitelje pa uvedli postopek o prekršku.

PP Bežigrad

PROSTI ČAS

Vrtičkarsko velemesto

Na levem bregu Save je v Spodnjih Črnučah od starega črnuškega mostu čez reko do štiripasovnega viadukta na Štajerski cesti, prometni kamniško-domžalski vpadnici, ki je zadnje mesece zaradi zaprte Dunajske vsak dan zatrpna s pločevino, pravo vrtičkarsko velemesto. V resnici ne gre samo za vrtičke, temveč za bolj ali manj urejene parcele za preživljanje prostega časa. Prvega septembra so mestni inšpektorji uvedli nadzor ter prvim petim prisotnim investitorjem izrekli opozorilo ter določili rok za odstranitev nelegalnega objekta do 1. novembra.

Rečni bregovi so praviloma težko prehodni. Na desnem bregu Save je vsaj od Ježice do Šmartnega ob Savi lepo urejena pot ob reki, na ureditev gorvodno proti Tacnu in dolvodno proti Sneberju pa meščanke in meščani še čakamo. Levi breg Save bi bil v Spodnjih Črnučah pogojno prehodni z mačeto v rokah, dostop do petnajstmetrskega pasu, ki je javno dobro, je možen le na redkih mestih, saj so na bregu ograjene parcele.

Po navedbah mestnega oddelka za ravnanje z nepremičninami je območje v katastrski občini Črnuče in »po namenski rabi spada pretežno v gozdno in kmetijsko zemljišče in je v upravljanju sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, v manjšem delu je v območju zelenih površin. Eno zemljišče ob brežini je v lasti MOL, nekaj zemljišč pa v zasebni lasti.« V gozdnem predelu na vzhodnem delu območja je MOL uredila trimstezo z lepo ohranjenimi napravami in klopami ob sprehajalni poti.

UREJENE POTI MED PARCELAMI

Na razdalji najmanj 1,5 kilometra so v Spodnjih Črnučah parcele na obeh straneh glavne in dostopne makadamske ter očitno vzdrževane poti (ceste), tako da sega vrtičkarsko območje več kot 200 metrov od reke. Ob taki parcelaciji so poleg glavne poti tudi stranske, večinoma pa je do parcel možen dostop z avtomobili in seveda kolesi. Parcele, ki jih je na stoti-

PROSTI ČAS

ne (pred ducatom let je bil govor o 1700 vrtičkih), so različno urejene, vrtički pa na prvi pogled lepo obdelani, pridelek je verjetno dober.

Na parcelah so poleg vrtov in urejenih trat različne barake in senčnice, veliko je vrtnih žarov, tudi ročne črpalke podtalnice je mogoče opaziti. Seveda je vmes tudi nekaj parcel, ki so bolj podobne skladiščem odsluženega materiala in zanesljivo motijo vse druge vrtičkarje, ki na svojih parcelah več kot očitno preživijo veliko časa.

Mestni inšpektorji so v začetku meseca, ko so začeli nadzirati nelegalne vrtičke, očitno naleteli na pet nesrečnikov, jim izrekli opozorilo in določili 1. november kot rok za odstranitev nelegalnih objektov. Na inšpektoratu MU MOL so pojasnili, da so v njihovi pristojnosti na primer odloženi komunalni odpadki (pločevinke, embalaža, papir ...) ali postavitve enostavnih objektov po določilih gradbenega zakona. Prav na tej podlagi očitno zahtevajo odstranitev nelegalnih objektov.

Črnuško vrtičkarsko območje je menda tudi prizorišče zabav. Na mestnem redarstvu so pojasnili, da so v takšnih primerih pristojni zgolj za morebitne kršitve javnega reda in miru na javnem kraju, kot najpogostejše pa navedli nedostojno vedenje, vsiljivo beračenje, grafitiranje in nedovoljeno kampiranje. Meščanke in meščani imajo v Ljubljani veliko možnosti za vrtičkanje na osmih urejenih območjih, toda ta niti približno ne zadostijo potrebam. Da se bodo vrtičkarji iz prijetnega okolja ob Savi preselili na drug konec mesta, na Ljubljansko barje in na vrtičke na Rakovi jelši, kjer so še nezasedene parcele, je malo verjetno.

Aleš Stergar

VRTIČKI SPADAJO LE NA UREJENA OBMOČJA

Inšpektorat Mestne občine Ljubljana je v začetku meseca uvedel nadzor nelegalnih vrtičkov na območju Črnuč, ki jih bodo vrtičkarji morali odstraniti.

V Spodnjih Črnučah, od Ulice Koroškega bataljona do Štajerske ceste, smo na podlagi odločbe inšpektorata za okolje in prostor že leta 2008 odstranili nelegalno urejene vrtičke. V zadnjih letih so žal to območje ponovno degradirali različni uporabniki, zato smo 1. septembra znova uvedli nadzor. Inšpektorji bodo vsem investitorjem določili rok za odstranitev objektov. Če teh ne bodo odstranili, jih bo na njihove stroške zunanji izvajalec MOL. Če investitorja ne bo mogoče določiti, bodo lastniki zemljišč pisno obveščeni o uvedbi inšpekcijskega postopka ter bodo nelegalne vrtičke morali odstraniti sami.

Vse vrtičkarje na tem območju pozivamo, naj prostovoljno odstranijo vrtičke in pripadajoče objekte ter se s tem izognejo dodatnim stroškom, ki bodo nastali z uvedbo inšpekcijskega postopka, hkrati pa obdržijo svojo lastnino (objekte in predmete), saj bo ta v nasprotnem primeru odpeljana na deponijo.

Na območju Ljubljane smo že uredili osem vrtičkarskih območij. Najbližji urejeni vrtički na tem območju so na Ježici, leta 2022 je načrtovana vzpostavitev vrtičkarskega območja v neposredni bližini. Predlagamo, da spremljate objave na spletni strani MOL ter se prijavite na razpis za sklenitev pogodbe o najemu vrtička.

Barbara Barle, inšpektorica svetnica, vodja inšpektorata

ODBOJKA

SVETOVNI ODBOJKARSKI TURNIR NA MIVKI JE OŽIVEL POLETNI UTRIP

Letošnji turnir svetovne serije v odbojki na mivki v Ljubljani je bil dolgo v negotovosti. V dogovoru z evropsko zvezo, oblastmi in predstavniki Nacionalnega inštituta za javno zdravje so ga organizatorji kljub vsemu spravili pod streho. To je bil prvi mednarodni turnir v odbojki na mivki po izbruhu novega koronavirusa, potekal je med 30. julijem in 2. avgustom. Nagradni sklad turnirja je bil 5000 evrov.

Po kvalifikacijah v odbojcarskem parku Ludus v Spodnjih Črnučah, udeležilo se jih je enajst moških in štirinajst ženskih parov, je sklepni del potekal na Kongresnem trgu sredi Ljubljane. Kljub deževni nedelji, 2. avgusta, so sklepni boji turnirja ogreli ozračje na Kongresnem trgu. Lanska zmagovalca Tadej Boženk in Vid Jakopin sta končala tekmovanje na četrtem mestu. Po tesnem porazu v polfinalu sta v boju za bronasto odličje klonila pred Avstrijcema Alexandrom Huberjem in Christophom Dresslerjem. Državnima podprvakoma se tokrat ni uspelo povzpeti na zmagovalni oder. V polfinalu proti Italijanoma Andrei Abbatiju in Tizianu Andreatti v tretjem nizu nista izkoristila zaključne žoge ter na koncu izgubila s 14 : 16. Abbiati in Andreatta sta zmagala med moškimi dvojicami. V finalu sta z 2 : 1 ugnala Avstrijca Clemensa Dopplerja in Alexandra Horsta. Ženski finale je bil povsem danski, v njem sta bili Clara Windleff in Line Trans Hansen z 2 : 0 uspešnejši od Cecilie Kollner Olsen in Sofie Norager Bisgaard. Slovenija ni imela predstavnic v boju za zmagovalni oder, zadnji sta se v četrtfinalu poslovili državni prvakinja Monika Potokar in Tjaša Kotnik. Od njiju sta bili boljši Latvijki Anete Namike in Varvara Brailko, ki sta po polfinalnem porazu tudi v boju za tretje mesto izgubili z 0 : 2 proti Belgijkama Sarah Cools in Lisi Van Den Vonder. Udeleženci turnirja v odbojki na mivki so bili veseli, da so tudi v krizi zaradi novega koronavirusa lahko igrali odbojko. Slovensko tekmovanje je bilo prvo mednarodno po ustavitvi dejavnosti.

M. U.

Na zmagovalnem odru so bile odbojkarice nasmejane, kot da so pravkar prišle s plaže. Foto Aleš Oblak

NARAVA

FOTO WIKIPEDIA COMMONS

V SRAČJI DOLINI LETAJO TRAVNIŠKI POSTAVNEŽI

Prebivalci Črnuč in okolice dobro poznamo Sračjo dolino, ki je priljubljena rekreacijska točka. V vročih poletnih mesecih v gozdu ob potoku Črnuščica najdemo prijetno senco za sprehode, tek in kolesarjenje. Poleg gozda so v dolini tudi pašniki in gojeni travniki. Letos, ko smo se zaradi ukrepov za preprečitev širjenja novega koronavirusa več gibali v naravi ter se izogibali množičnim prireditvam, je bila tudi Sračja dolina bolj obiskana.

Narava te doline ni samo prijetna izletniška destinacija, ampak nudi dom tudi številnim živalim. Zaradi pomembnih življenjskih prostorov redkih in ogroženih živalskih ter rastlinskih vrst ima status naravne vrednote. Med drugimi tukaj domuje metulj travniški postavnež (*Euphydryas aurinia*). Ta vrsta metulja je pri nas ogrožena in zavarovana. Poseljuje tri tipe življenjskih okolij, suhe travnike, vlažne travnike in gorske trate. Vsem je skupna ekstenzivna raba, kar pomeni raba brez gnojenja, zgolj z občasno košnjo in pašo. V različnih okoljih se gosenice travniških postavnežev prehranjujejo z različnimi vrstami rastlin. Zato je za varstvo teh metuljev ključno poznavanje lokalnih potreb vrste. Člani Društva za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije smo maja, ko so aktivni odrasli metulji, izvedli popis travniškega postavneža na območju Sračje doline. Vrsto smo opazili na dveh lokacijah, največ osebkov na območju pod daljnovodom na začetku doline pri Črnučah. Nadalje smo iskali gosenice travniškega postavneža, vendar smo bili pri tem žal neuspešni. Še vedno je skrivnost, s katerimi rastlinami se prehranjujejo gosenice travniškega postavneža v Sračji dolini. V dolini je zelo malo ekstenzivno rabljenih travnikov, na katerih bi se še lahko pojavljali, zato bomo posvetili več časa določitvi travnikov, ki še predstavljajo dom tej zavarovani vrsti metulja.

Če opazite travniškega postavneža med sprehodom po Sračji dolini, nam to sporočite po e-pošti info.metulji@gmail.com ali na facebooku Društva za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije.

Nika Kogovšek in Barbara Zakšek

PITNA VODA NA ČRNUČAH

Zakaj vodo občasno kloriramo

V Ljubljani pijemo nepripravljeno vodo, zato je informacija, da bo v vodi vonj po kloru (uporabniki od Črnuč do Senožeti v občini Dol pri Ljubljani so bili o tem obveščeni konec julija), odprla številna vprašanja. Zakaj je voda na Črnučah občasno klorirana? Do kdaj bo vonj po kloru v vodi? Kakšno vodo pijemo in ali je voda sploh pitna? Ta prispevek je namenjen razjasnitvi odprtih vprašanj.

Na nekaterih oskrbovalnih območjih, ki jih upravlja JP Voka Snaga, stalno poteka dezinfekcija s klorovimi pripravki. To, da pitne vode v Ljubljani in na Črnučah ni treba pripravljati s tehnološkimi postopki niti je dezinficirati, a je oskrba s pitno vodo kljub temu varna, torej ni samoumevno. Strokovna osnova za to so številne raziskave, podatki, utemeljitve in analize. Enako velja za oskrbovalna območja, na katerih lahko zagotavljamo zadostno varnost oskrbe le z ustrežno koncentracijo prostega klora v pitni vodi. Na potek oskrbe s pitno vodo torej vplivajo strokovne in ne administrativne odločitve.

Kljub bogastvu površinskih vodotokov, ki bi lahko bili vir pitne vode, je vir pitne vode v Ljubljani in Črnučah podzemna voda. Namesto tehnoloških postopkov, ki bi jih potrebovali za pripravo vode iz rečne vode, te procese za nas opravi narava sama s fizikalnimi, kemijskimi in biološkimi procesi. Na določeni razdalji pod strugo in ob njej je rečna voda zaradi delovanja mikroorganizmov in manjših večceličnih organizmov skoraj brez razgradljivih organskih onesnaževal. Takrat postane podzemna voda in ima lastnosti pitne vode, zato se, ko potone v globlje plasti, do koder se na počasni poti s površine očistijo tudi padavine, črpa kot pitna voda. Načrpana podzemna voda v običajnih razmerah ne vsebuje za zdravje škodljivih mikroorganizmov. Če bi močno deževalo, kar bi lahko povzročilo dvig nivoja reke Save, morebiti celo dvig nivoja podzemne vode tik pod površino tal ali celo poplavitve okolice črpališča, bi bila velika nevarnost, da bodo v podzemno vodo prišli tudi za zdravje škodljivi mikroorganizmi iz okolja. Odgovorna naloga upravljavca vodovoda je, da pravočasno prepozna, da se to lahko zgodi, in se v pravem trenutku odloči, kako bo ravnal v tem primeru. Lahko se odločimo za to, da bomo vodnjake, iz katerih bi bilo črpanje preveč tvegano, izključili iz obratovanja, ali pa sprejmemo odločitev, da bomo pitno vodo preventivno dezinficirali. Tudi v tem primeru bo oskrba s pitno vodo še naprej varna. Če je v pitni vodi vonj po kloru, ki je sicer neprijeten, to pomeni, da nekdo spremlja razmere in jih obvladuje, pri čemer mora biti strokovno skrben. Z drugimi besedami: dozirne in merilne naprave ter koncentracija kemikalij v pitni vodi so pod nadzorom.

Če oskrba s pitno vodo kljub ukrepom ne bi bila varna, je naloga upravljavca, da o tem obvesti uporabnike. Kadar obvestimo uporabnike, da poteka dezinfekcija, je to običajen ukrep pri upravljanju vodovoda, kar ne pomeni, da oskrba ni varna. Če oskrba z vodo ne bi bila varna, bi v obvestilu uporabnikom to sporočili in jim svetovali, kako naj ravnajo. Obvestila je torej treba brati natančno.

Podzemna voda začne svojo pot kot pitna voda v vodarni Jarški prod, kjer jo črpajo iz vodnjakov in od koder po vodovodnem omrežju doteka k uporabnikom. Na vodovodnem omrežju se lahko zgodijo okvare, ki jih kljub vlaganju v komunalno infrastrukturo ne moremo preprečiti. Občasno odkrijemo kakšno nepravilnost, na primer slepi rovak na omrežju, ki ne vodi nikamor in ga naši arhivski podatki ne razkrivajo. V takšnih primerih ocenimo, ali lahko nujne ukrepe za ponovno vzpostavitev običajnih razmer izvedemo varno, ne da bi pri tem zmotili uporabnike. Če je to mogoče, svoje delo seveda opravimo skladno s tehničnimi pravili, standardi in dobro prakso. Oskrbe s pitno vodo v tem primeru ne prekinemo ob vsakem posegu v sistem, prav tako se ne odločimo nujno za dezinfekcijo. Če ocenimo, da brez ukrepa dezinfekcije ne gre, ker se s tem poveča nevarnost za zdravje uporabnikov, se odločimo za dezinfekcijo. Ta odločitev vedno temelji na premisleku in strokovni presoji ter je rezultat timskega dela. Zavedamo se namreč, da ima naša odločitev za občasno dezinfekcijo neprijetne posledice za uporabnike pitne vode.

Vzrok za uvedbo dezinfekcije med 29. julijem in 8. avgustom so bila vzdrževalna dela na vodovodnem omrežju na tem območju, ki so preseгла sprejemljiv obseg del. Zato ste naše osebe v teh dneh opazili na terenu večkrat kot običajno. Uporabnike na Črnučah o uvedbi dezinfekcije vedno obvestimo prek sistema SMS-obveščanja in e-pošte, obvestilo objavimo tudi na naši spletni strani. Navedene načine obveščanja sicer uporabljamo vsak dan, in to v primeru motenj na vodovodnem sistemu, ki povzročijo začasne prekinitve oskrbe s pitno vodo zaradi načrtovanih vzdrževalnih del ali okvar. Če so dela vnaprej načrtovana, uporabnike o načrtovani motnji obvestimo dan pred tem, v primeru okvar pa v najkrajšem možnem času.

Vabimo vas, da se vključite v sistem obveščanja ne glede na to, ali živite v hiši ali večstanovanjskem objektu, kjer mora za tovrstno obveščanje poskrbeti upravnik objekta. Kljub nekajletnemu trudu še nismo prepričali vseh upravnikov o vključitvi v sistem obveščanja, kar pomeni, da pomembne informacije včasih ne prispejo do uporabnikov ali jih dobijo prepozno. Pravočasno in razumljivo obvestilo lahko prepreči marsikatero odvečno skrb in slabo voljo, hkrati v obvestilu vedno dodamo opozorilo, ali je pri oskrbi s pitno vodo treba ravnati samozadostno in kako.

Obrazec za prijavo v sistem obveščanja je na voljo na spletni strani www.vokasnaga.si/voka-elista-prijava. Za prijavo v sistem potrebujete številko odjemnega mesta, ki jo najdete na računu.

Če smo vas z zapisom spodbudili k dodatnim vprašanjem, bomo nanje z veseljem odgovorili. Vprašanja pa tudi predloge in komentarje nam lahko pošljete na e-naslov vokasnaga@vokasnaga.si.

dr. Brigita Jamnik, odgovorna oseba za skladnost pitne vode

PITNA VODA NA ČRNUČAH

PARAMETRI PITNE VODE JULIJA IN AVGUSTA V VODOHRANU GMAJNA

Da smo na Črnučah julija in avgusta pili zdravstveno ustrezno vodo, je razvidno iz preglednice rezultatov rednega nadzora pitne vode od 15. julija do 18. avgusta v vodohranu Črnuče.

Vodohran Gmajna leži na vzpetini nad Črnuško gmajno in je reprezentativno kontrolno mesto nadzora pitne vode za širše območje Črnuč.

parameter	enota	mejna vrednost	VH Gmajna			
			15. 7. 2020	31. 7. 2020	3. 8. 2020	18. 8. 2020
temperatura	o C	w-	14,7	15,3	15,6	17,4
prosti klor	mg/L	-	-	0,13	0,12	-
<i>Escherichia coli</i>	CFU/ 100 mL	0	0	0	0	0
koliformne bakterije	CFU/					
100 mL	0	0	0	0	0	
skupno število mikroorganizmov pri 36 oC	CFU/mL	100	0	1	0	0
skupno število mikroorganizmov pri 22 oC	CFU/mL	brez neobičajnih sprememb	<2	<2	<2	4
			skladen	skladen	skladen	skladen

VODARNA JARŠKI PROD ZAŠČITENA ŠE Z ZAPORNICO

Potem ko je ljubljanska mestna občina na pobudo predsednika odbora za varstvo okolja pri MS MOL Jožefa Horvata aprila na petih dostopih do vodarne Jarški prod postavila pet opozorilnih tabel, ki prepovedujejo promet vseh motornih vozil razen tistih, ki jih pri delu v gozdovih ali na kmetijskih površinah uporabljajo njihovi lastniki blizu izvoza z Brnčičeve pri končni postaji LPP številka 8, so postavili še kovinsko zapornico. Novi prometni znaki so za policijo in mestne redarje pravna osnova za pregon onesnaževalcev, zapornica pa tudi

fizično onemogoča dostop do divjega odlagališča, kamor so prej množično odlagali na desetstisoče kubikov gradbenih, kosovnih in celo nevarnih odpadkov, ter kurjenje odpadnih kablov za pridobivanje bakra. Ker vodarna Jarški prod oskrbuje velik del Ljubljane s pitno vodo, je bil ukrep nujen. Okolica ob njej bo nadzorovana tudi s kamero, mimo nje je dovoljeno iti le pešcem in kolesarjem, ključ za njeno odprtje pa imajo le komunalne in intervencijske službe ter 25 lastnikov zemljišč.
Jože Horvat

NA KRATKO

DAN SOSEDOV IN ČS ČRNUČE

Letošnje leto si bomo zapomnili po epidemiološki situaciji, povezani z okužbami z novim koronavirusom. Čeprav so bile zaradi tega večje kulturne prireditve odpovedane, smo se člani MKUD-IC odločili, da bomo v sodelovanju s četrtno skupnostjo Črnuče izpeljali prireditev *Dan sosedov in ČS Črnuče* v okrnjeni zasedbi. Prireditev je že tradicionalna, a se letošnja razlikuje po tem, da ni bilo gostinskih, trgovskih in drugih ponudnikov storitev, kot smo jih bili vajeni pretekla leta. Tudi v kulturnem programu se pozna, da mnoga društva sploh niso začela rednih vaj in zaradi tega niso imela pripravljenega programa za nastop.

Dogajanje prireditve smo prestavili v avlo in na oder kulturnega doma v Črnučah ter ob upoštevanju vseh priporočil vlade in NIJZ izpeljali prijetno prireditev za uho in dobro počutje. Na začetku je vse zbrane v dvorani pozdravil predsednik ČS Črnuče Žarko Hojnik. Opisal je pomen druženja ob tej prireditvi. Med gosti v dvorani sta bila tudi podžupan Mestne občine Ljubljana Dejan Crnek in Simona Križanec.

Več kot uspešno in z neizmerno energijo je vodil prireditev Boris Car. Na odru kulturnega doma so sodelovala naslednja društva s svojimi skupinami:

- MKUD-IC – folklorna skupina, pevska skupina Fijolice,

- KUD Svoboda Črnuče – ženski in mešani pevski zbor Medis, folklorna skupina Črnučan' in Dixieland orkester Ljubljanske korenine,
- KUD Ansambel ljubljanskih mažoret,
- KD Pihalni orkester Bežigrad.

V avli kulturnega doma so svojo društveno dejavnost predstavili:

- javni zavod ČMC Mladi zmaji,
- Knjižnica Črnuče,
- društvo Zvezde so blizu,
- taborniki roda Heroj vitez
- društvo upokojencev Podgorica-Šentjakob.

Obisk prireditve je bil po navodilih NIJZ omejen na do 50 udeležencev z vodenim poimenskim seznamom prisotnih gledalcev v dvorani in obveznim nošenjem zaščitne maske med prireditvijo.

Iskreno se zahvaljujem vsem društvom skupaj in vsakemu članu posebej, ki je kakorkoli prispeval, da je bila prireditev dobro izpeljana.

Ta zapis zaključujem z upanjem, da bomo drugo leto izpeljali to prireditev v takem obsegu, kakor smo jo vsa pretekla leta.

Helena Lampe, vodja projekta pri MKUD-IC

DELOVANJE MLADIH NA SPLETU

Mladinski centri javnega zavoda Mladi zmaji smo zaprli vrata 16. marca in svoje delovanje preselili na splet. Usmerili smo se v informiranje, psihosocialno svetovanje in digitalno mladinsko delo. Ustanovili smo mladinski center na platformi Discord, ki živi še danes. Mladi zmaji Črnuče smo s pomočjo zunanjih partnerjev Katje Simič in Petra Baroša prek spleta izvajali plesne delavnice in delavnice glasbenega menedžmenta. Skupina mladih, ki pripravlja muzikal po motivih pesmi skupine Hazard, je prav tako vaje preselila na splet. Na instagramu sta koordinatorja s tremi dekletki zagnala projekt *Instazgodbe*, prek katerega sta dve dekletki

dokončali študijsko prakso. V svoje prostore smo se vrnili po prvomajskih praznikih in prve tedne namenili učni pomoči uporabnikom ter prenovi enega od prostorov mladinskega centra. Ob upoštevanju ukrepov pri nas potekajo delavnice za didžeje in plesne delavnice, obudili smo tudi delavnice glasbenega menedžmenta ter vaje za muzikal. Septembra smo raziskovali tudi možganski fitness, kar se bo nadaljevalo še oktobra. V naši dvorani spet vadita oba hišna banda, na vzlet 1. oktobra se intenzivno pripravlja tudi ekipa radia *Basement*.

Mladi zmaji

NA KRATKO

PRVIČ V ŠOLO Z GUSARJEM NANDETOM

Juhuhu, začelo se je novo šolsko leto! Postali smo prvošolčki! Ker našo šolo OŠ Nove Fužine prenavljajo, nam je črnuška četrtna skupnost odstopila dva razreda v stari podružnični šoli Šentjakob, na Zajčevi 34. Tu nam je super! Imamo veliko igrišče z igrali na eni strani šole, na drugi strani pa igrišče, na katerem se lahko žogamo. Preizkusimo

se lahko celo v metanju žoge na koš. In ne boste verjeli, vsak dan smo boljši!

Hvala vsem, ki so nam omogočili, da začetek šolanja preživimo v prijetnih prostorih. Hvala tudi učiteljicam za prijeten prvi šolski dan. Tako prijetnega začetka z gusarjem Nandetom še dolgo ne bomo pozabili. **Mojca Pintarič**

TRADICIONALNI POHOD NA RAŠICO

V soboto, 19. septembra, smo se Črnučani, veliki in mali, zbrali pred novo osnovno šolo, ki je poimenovana po narodnem heroju Maksu Pečarju, da bi se podali na pot proti Rašici ter se spomnili na prvo požgano vas na Slovenskem po okupaciji našega ozemlja leta 1941 in upor proti sovražnikom, ki so hoteli izbrisati Slovence z obličja zemlje.

Prva skupina je odšla po vrhovih, druga nekoliko pozneje po dolini, nekateri pa še pozneje z avtomobili. Vsi smo upoštevali priporočila za preprečitev okužbe s koronavirusom. Na Rašici, pri zbornem mestu, smo se srečali še s člani ZZB iz Šiške in Mengša.

Pohodnike je pozdravila gospa Petra Culetto, svetovalka predsednika republike Slovenije, in poudarila, da s pohodom, ki smo ga opravili, potrjujemo in ohranjamo vrednote domoljuba, tovarištva, enakopravnosti, solidarnosti in poštenosti. Dodala je, da je bila Rašiška četa ustanovljena 24. junija 1941 in je kmalu pripravila nekaj uspešnih akcij proti okupatorju. Nemška vojska je napadla Rašico 20. septembra 1941 zaradi partizanskega napada na osebni avtomobil, v katerem je bilo šest ljudi (štirje nemški oficirji in dva rašiška domačina), ki se je zgodil dva dni prej, torej 18. septembra. Vas je izropala, odgnala živino, požgala vse hiše, hleve ter senike, prebivalce pa strpala v zapore. To je bila prva slovenska vas, ki jo je okupator uničil.

Zbrane je pozdravil tudi Rudi Vavpotič, predsednik ZZB za vrednote NOB s Črnuč, ki se je zahvalil udeležencem za prihod in poudaril, da smo se od osvoboditve do danes vsako leto ob obletnici požiga podali na Rašico in da bomo to počeli še naprej.

Marija Milena Lešnjak

VRTEC SAPRAMIŠKA IN TEDEN MOBILNOSTI

Ob tednu mobilnosti smo tudi letos pripravili različne dejavnosti in jih povezali z vsemi področji. Mlajši otroci so veliko hodili in se vključevali v promet kot pešci ter ob tem spoznavali različna prevozna sredstva. Starejši otroci so poleg hoje opravili preizkus kolesarjenja za program *Mali sonček*. Vsak dan smo ugotavljali, kako smo prišli v vrtec, in ob tem spoznavali prevozna sredstva, ki so prijazna do okolja. Ugotavljali smo povezavo med naravo in prometom (zvoki, vonj, naši občutki ob cesti in v gozdu). Osredotočili smo se zlasti na gibanje, saj je zdravo (hoja, športnogibalne aktivnosti na igrišču, izleti v naravo, kolesarjenje, vožnja s skiroji, poganjalci). Na to temo smo tudi veliko ustvarjali: plesali, peli, slikali, risali, poslušali pravljice in deklamacije ter se igrali v prometnih koticah in ob tem razvijali matematične vsebine.

Strokovne delavke enote Saprarniška

UREJANJE PROSTORA

OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT 379 BRNČIČEVA

Oddelek za urejanje prostora Mestne občine Ljubljana (MOL OUP) je na pobudo investorjev pristopil k izdelavi občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) 379 Brnčičeva. Skladno z zakonom o urejanju prostora (ZUreP-2, Uradni list RS, št. 61/17) je MOL OUP o tem obvestil tudi Četrtno skupnost Črnuče in jo pozval, naj k izhodiščem za pripravo OPPN 379 Brnčičeva poda svoje predloge.

Priprava OPPN je v začetni fazi. Na podlagi sklepa o pripravi OPPN 379 Brnčičeva in izhodišč za pripravo prostorskega akta je MOL OUP pozval nosilce urejanja prostora za smernice (v pridobivanju). Odločbe o nujnosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje še nismo prejeli. Prejete smernice bodo podlaga za izdelavo osnutka, pridobitev prvih mnenj nosilcev urejanja prostora, temu bodo sledile priprava dopolnjenega osnutka, obravnava na mestnem svetu MOL, javna razgrnitev in javna obravnava, izdelava predloga, pridobitev drugih mnenj nosilcev urejanja prostora in priprava usklajenega predloga, ki bo obravnavan na mestnem svetu MOL.

Glede na fazo priprave OPPN še nimamo vseh odgovorov na zastavljena vprašanja, ampak jih bomo skozi postopek priprave OPPN pripravili in ustrezno strokovno utemeljili.

Odgovori MOL OUP na prejete predloge ČS Črnuče:

1. Tovarna asfalta Črnuče na tem območju opravlja svojo dejavnost že vrsto let in je eden izmed investorjev priprave OPPN, tako da prostorski akt obravnava tudi zemljišča v njihovi lasti. Skladno z veljavnimi predpisi o varovanju okolja in zdravja ter odločbo MOP o izvedbi celovite presoje vplivov na okolje bodo v prostorskem aktu opredeljeni rešitve in ukrepi za varstvo zraka, varstvo pred hrupom, varstvo vode in podtalnice, varstvo pred svetlobnim onesnaženjem

ter druge vsebine, ki bodo določene na podlagi smernic nosilcev urejanja prostora in strokovnih podlag.

2. Ureditev bencinskega servisa je skladna z določili občinskega prostorskega načrta MOL – izvedbeni del (OPN MOL ID). Zemljišča so v lasti investitorja, ki želi na tem mestu graditi bencinski servis. Rešitve priključkov na Štajersko cesto so v proučevanju, izdelane bodo skladno s pogoji ministrstva za infrastrukturo, direkcije za infrastrukturo in zakonom o cestah. Prav tako bo pri načrtovanju upoštevana obstoječa in v OPN MOL ID določena javna pot za vsa vozila.
3. Območje P+R je na območju, za katero je treba izdelati OPPN 150 Območje pod Dunajsko cesto. Postopek priprave OPPN 150 se je začel leta 2018, trenutno je priprava OPPN ustavljena.
4. Umestitev zbirnega centra za odpadke na območje OPPN 150 Območje pod Dunajsko cesto določa občinski prostorski načrt – izvedbeni del (OPN MOL ID).
5. Prometne ureditve in obremenitve območja OPPN bodo načrtovane skladno z zahtevami in usmeritvami upravljavca državne ceste – Štajerske ceste, ministrstva za infrastrukturo ter občinskega upravljavca cest – oddelka za gospodarske dejavnosti in promet. Pri tem bodo upoštewane obstoječe in načrtovane prometne obremenitve na območju OPPN in njegovem širšem vplivnem območju.
6. Izhodišča za pripravo prostorskega akta OPPN 379 Brnčičeva so skladna z nadrejenimi akti in predpisi.

O nadaljnjih postopkih priprave OPPN vas bomo sproti obveščali.

Neža Dolinar, univ. dipl. inž. arh., višja svetovalka
Irena Ostojić, univ. dipl. inž. arh., vodja odseka za prostorske izvedbene akte in prenovu
mag. Miran Gajšek, univ. dipl. inž. arh., vodja oddelka

GASILCI

NA POMOČ!

Če se sprašujete, kaj smo črnuški gasilci nekaj mesecev počeli na ulicah, vam lahko povemo, da smo tudi letos izvajali redni pregled hidrantov na območju Črnuč oziroma celotnem požarnem okolju, ki ga pokrivamo. Vse poletje smo se vsak torek z eno ali dvema ekipama odpravili na teren, kjer smo pregledali stanje in delovanje hidrantov. Pregledali smo tako nadzemne kot talne hidrante. S seboj smo imeli vso opremo (hidrantni ključ, hidrantni nastavek, merilec tlaka) ter tablico z aplikacijo, kamor smo vpisali rezultate in ugotovitve za vsak hidrant posebej. Vsi podatki so bili nato prek aplikacije preneseni na JP Voka Snaga, kjer poskrbijo, da nedelujoče hidrante zamenjajo ali popravijo ter da je tlak v hidrantnem omrežju ustrezen. Dostopnost hidrantov, njihovo dobro stanje in delovanje so ključni pri posredovanju ob po-

žarih, ko za gašenje gasilci potrebujemo dovolj vode. Zato prosimo vse krajanke, da hidrantov (zlasti talnih) ne zasipate z različnimi materiali, ne prekrivate s predmeti, ne parkirate vozil nad hidrante, ne »skrivajte« v grmovju ... Če opazite, da hidrant ne deluje oziroma je poškodovan, sporočite nam ali neposredno na JP Voka Snaga. Za našo skupno varnost je pomembno, da hidranti delujejo in so dostopni. Treba se je zavedati, da so namenjeni predvsem posredovanju ob požarih.

V torek, 22. septembra, smo začeli vpisovati otroke h gasilcem. Ob 18. uri so bili v gasilski dom vabljeni vsi, ki bi se radi naučili osnov gašenja, izdelave vozlov, spoznali gasilska vozila in tekmovali na gasilskih tekmovanjih.

Mina Dobravc, poveljnica PGD Črnuče

NA KRATKO

KONCERT ZAPOJMO ŠE SOSEDOVO

Koncert ljudskih pesmi *Zapojmo še sosedovo* smo letos zaradi epidemioloških razmer na hitro prestavili s 24. oktobra na 26. september. Ker se zaradi ukrepov za preprečitev širjenja koronavirusa naši prijatelji iz Medžimurja koncerta niso mogli udeležiti, smo poleg naše pevske skupine Fijolice MKUD-IC povabili k sodelovanju Manco Noč na klarinetu, MePZ Medis (KUD Svoboda Črnuče), MPZ Barje (KUD Barje) in MPS Oktetek (Črnuče).

Koncert je potekal na odru KD Črnuče ob 17 uri. Nastopajoči in obiskovalci so morali upoštevati varnostna navodila NIJZ. Tako letos ni bilo skupnega druženja z nastopajočimi na odru in obiskovalci v avli KD.

Upam, da so obiskovalci uživali ob poslušanju ljudskih pesmi in da se je ob tem marsikdo spomnil na svoje otroštvo oziroma mladost.

Vesna Vurušič, pevska skupina Fijolice MKUD-IC

AEROBNA VADBA NA ČRNUČAH

Redno gibanje je poleg prehrane in spanja pomembno za zdravo življenje. Dekleta in ženske, stare od 25 do 65 let, se že štiri leta dobivamo na urah aerobike, ki potekajo v telovadnici Vovkovega doma in na Osnovni šoli narodnega heroja Maksa Pečarja na Črnučah.

Z aerobno vadbo oskrbimo mišice s kisikom. Taka vadba je koristna in nujna, saj prispeva k izboljšanju kardiovaskularnih in respiratornih sposobnosti ter splošne vzdržljivosti. Telo obremenimo tako, da dosežemo od 50 do 60 odstotkov vaše ga največjega možnega pulza.

Treningi in vadbe z aerobno obremenitvijo so, če ste kolezar ali tekač, pogostejši prav v zimskem času. Dobra telesna pripravljenost in ustrezna telesna dejavnost opazno zmanjšata nevarnost okužbe z virusom in tesnobo, ki jo lahko povzroči (samo)izolacija zaradi preprečitve širjenja koronavirusa. Poleg tega telesna dejavnost zmanjša vrsto drugih zdravstvenih nevarnosti, zato je za ohranitev telesnega in duševnega zdravja ključno, da smo tudi v tem času telesno dejavni skladno s splošnimi priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Dobrodošli vsi, ki bi radi telovadili z nami in tako poskrbeli za zdravje in boljše počutje. Več informacij lahko dobite na e-naslovu aerobika.plus@gmail.com in na facebooku Aerobika Plus. **Petra Košmrlj**

EVROPSKI DAN SPOMINA NA ŽRTVE TOTALITARNIH IN AVTORITARNIH REŽIMOV

Leta 2009 je evropski parlament 23. avgust določil za evropski dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov. Od leta 2012 ga uradno zaznamujemo tudi v Sloveniji. V Rovtahn sta potekali spominska slovesnost in maša.

Evropski parlament je aprila 2009 sprejel resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu in v njej obsodil vse totalitarne in avtoritarne režime v Evropi. Za vseevropski dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov je bil izbran 23. avgust, ker je bil na ta dan leta 1939 podpisan pakt Ribbentrop-Molotov o nenapadanju in razdelitvi interesnih sfer med nacistično Nemčijo in Sovjetsko zvezo, verjetno najhujšima oblikama totalitarizma v zgodovini človeštva. Podatki o tem, koliko žrtev je bilo po svetu zaradi treh totalitarnih režimov – fašizma, nacizma in komunizma –, so različni, zagotovo pa jih je bilo več deset milijonov.

Po Evropi in Sloveniji so se, kot vsako leto, zvrstili pokloni v spomin na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov. Predsednik državnega zbora Igor Zorčič je v poslanici opozoril, da morajo izkušnje iz teh režimov – čeprav tako tragične, da bi jih najraje pozabili – ostati v zavesti in spominu vseh Evropejcev, da se ne bi ponovile. Hkrati je spomnil na besede nekdanjega nemškega kanclerja Konrada Adenauerja, da »ima oziranje v preteklost smisel le tedaj, ko služi prihodnosti«. V Rovtahn je bila ob evropskem dnevu spomina na žrtve totalitarnih režimov in 75. obletnici genocida nad farani Rovtahn spominska maša za žrtve vojne in povojnih zunajsodnih pobojev. Mašo, ki ji je sledila spominska slovesnost, je daroval mursko-soboški škof Peter Štumpf. Poudaril je, da se človeštvo v 75 letih od konca druge svetovne vojne ni naučilo skoraj ničesar in da smo ob dogodkih pri nas in po svetu znova grožnja drug drugemu, je poročala *TV Slovenija*.

Ž. H.

NADALJEVANJE ABONMAJA LJUBITELJSKE KULTURE

Danes ob 19. uri bo v KD Črnuče na Dunajski 367 koncert vokalne skupine Aurora. Prireditve spada v okvir *Abonmaja ljubiteljske kulture 2020*, ki se nadaljuje po prekinitvi zaradi epidemije novega koronavirusa spomladi. Poleg te nas do konca leta čakata še prireditvi 3. novembra in 1. decembra. Vstopnice po 10 evrov je mogoče kupiti uro pred začetkom prireditve v KD Črnuče. Skladno s priporočili za preprečitev širjenja okužb z virusom sars-cov-2 sta ob obisku prireditve obvezna uporaba zaščitne maske in upoštevanje drugih priporočil NIJZ. Zaradi omejenega števila sedežev priporočamo rezervacije na e-naslovu srecko@sentjakobsko-gledalisce.si ali telefonski številki 031 225 230, vsak delavnik med 11. in 13. uro. **Šentjakobsko gledališče**

ŠOLA

POZDRAVNI GOVOR RAVNATELJICE PRVOŠOLCEM

Tudi letos je Zlatka Vlasta Zgonc, ravnateljica Osnovne šole narodnega heroja Maksa Pečarja na Črnučah, nagovorila prvošolce in njihove starše.

»Sploh vas ni bilo treba povabiti,« je dejala bodočim šolarjem ter jih pozdravila v svojem in imenu zaposlenih.

»Sami pridni otroci, po nosovih se vam pozna, da ste prijazni, veseli in pogumni. Lepo, da ste prišli v šolo. Zdaj ste že dovolj veliki. Kako lepo, da lahko hodite v šolo. A veste, koliko otrok ne more nikoli v šolo, ker so revni? Vi pa ste v šoli.«

»Tukaj se vam bodo dogajale same lepe stvari. Vsak dan

boste izvedeli kaj novega. Da se bomo imeli na šoli res lepo, si morate pomagati med seboj. Vendar si ne smete izposojati stvari, da ne bomo zboleli. Vsi moramo skrbeti drug za drugega in upoštevati navodila. Če učiteljica reče, da morate ostati v učilnici, to velja, dokler ne ukaže drugače. Torej na šoli si pomagamo in poslušamo učiteljice.«

»Ker je na črnuški šoli 930 otrok, to pomeni, da ob prihodu v šolo in domov upoštevamo pravila o varnosti na cesti. Za to so odgovorni predvsem starši in vsi drugi udeleženci v prometu.« Ž. H.

FOTO DARKO SIUKA, DR. MED

V SPOMIN

SLAVKO GLIHA (1940–2020)

Konec avgusta nas je pretresla vest, da je umrl Slavko Gliha. Odšel je eden od najbolj znanih, predvsem pa zaslužnih prebivalcev našega kraja, ki mu je vtisnil svoj izraziti pečat zlasti na kulturnem področju.

Slavko, po izobrazbi agronom in ekonomist, kleni Dolenjec, je poklicno kariero vezal na kmetijstvo. Bistri mladenič iz kmečko-obrtniške družine je od mladih nog vedel, da si človek lahko ustvari dostojno življenje le s trdim delom. Njegova pot od geometra ter študenta na biotehnični in ekonomski fakulteti ga je vodila do zgodnje diplome na obeh zavodih, zgodnjega ustvarjanja družine in zahtevne službe na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Odlični raziskovalec, eden od največjih poznavalcev kmetijstva v Sloveniji, se je po 19 letih dela razvil v znamenitega direktorja te ugledne ustanove, ki jo je vodil do upokojitve, med letoma 1982 in 2003.

Temeljni krog njegovega življenja – družina in služba, ki je zahtevala orjaško energijo – so z leti obdali novi krogi, v katerih se je Slavko izjemno izkazal. Poleg angažmajev v skupnostih in društvih, povezanih z njegovo poklicno dejavnostjo, se je organizacijsko vključil na področje, o katerem je očitno podzavestno ocenil, da bo lahko najbolj dopolnilo njegovo siceršnje bivanje – v kulturo. Ljubitelj kulturne dediščine, dober pevec in nasploh človek številnih talentov in znanj je tukaj lahko naredil velike stvari. V rodnem Žužemberku, s katerim ga je srce povezovalo vsaj enako strastno kot z Ljubljano, kjer je živel od mladih nog, je kot predsednik odbora za obnovo tamkajšnjega gradu ta objekt tako obnovil, da je ponos kraja in regije. Za njegovo četrstoletno delo so ga nagradili z imenovanjem za častnega občana. Zaslužno: kdor je kdaj so-

deloval v takih projektih, dobro ve, kako težavno delo je to in kakšen občutek zadovoljstva prevzame človeka, če je delo dobro opravljeno. Hkrati je bil Slavko zvest tudi Črnučam. Leta 1994 je prevzel vodenje črnuškega KUD Svoboda. Tisti čas za društvo ni bil ugoden. Čeravno je formalno delovalo, so prostorski problemi zaradi slabega stanja kul-

turnega doma močno krnili njegovo delo. Slavko je z znanjem in izkušnjami, ki jih je delil med žužemberskim gradom in črnuškim kulturnim domom, ter z nekaj odličnimi društveniki toliko obnovil kulturni dom, da je bilo v njem mogoče delovati v vseh letnih časih. Društvo je oživelo in v naslednjih letih kvantitativno doseglo obseg dejavnosti, ki ga ima še danes, ko je eno od večjih ljubljanskih kulturnih društev. Tisti čas so spletli tudi mednarodne povezave s pevci iz Nemčije in Hrvaške, število nastopov pa se je bistveno povečalo. Predvsem pa je društvo delovalo odločno in samozavestno, njegovi članice in člani so trdno držali skupaj tudi zaradi predsednika, ki jim je zagotovil dobre delovne razmere ter jih navdihoval z delavnostjo in človečnostjo.

Po letu 2012 je Slavko v društvu vodil nadzorni odbor, razveselili smo se ga na malone vseh nastopih in prireditvah, ki jih je društvo izvedlo na Črnučah. Z nami ostaja spomin na njegov gromki, odločni glas, na njegova jasna in iskrena mnenja, ki jih je znal izreči, pa tudi na imenitne šale, ki jih je vselej vpletel v razgovore. Ne bomo ga pozabili. **Jože Osterman**

MARIJA ČAD (1916–2020)

Teta Mici, drobna ženička z velikim srcem. Nekaterim je bila kot mama, drugim kot teta, babica, dobra prijateljica ali ženska, ki je prestala marsikaj.

Rojena je bila med prvo svetovno vojno v številno družino. V rani mladosti je izgubila mamo in sestro. Morala je poskrbeti za ostalo družino, zaradi česar se je zgodaj naučila skrbnosti, odgovornosti in delavnosti. Trdo delo, včasih težaško garanje, je prenašala mirno, brez pritoževanja. Skromnost, pripravljenost prisluhniti in pomagati s praktičnimi nasveti so bile vrline, zaradi katerih so na njena vrata velikokrat potrkali sorodniki, sovaščani, stari in mladi.

S svojimi zgodbami je pritegnila vse, ki smo radi prihajali v njeno toplo hišo. Prav skromnost, nesebičnost, vera v dobro

in pripravljenost pomagati so jo pripeljale do častitljive starosti. Le 39 dni ji je zmanjkalo do 104. rojstnega dne.

Vsem, ki smo jo poznali, je predala veliko znanja o zdravilnih rastlinah in – najpomembneje – o življenju. Ponosni smo, da smo lahko bili zadnjih 44 let del njenega življenja, ki ga je 17. avgusta sklenila. Del nje

bo za vedno ostal v naših srcih.
Mojca Erman in Vesna Voglar Čad
(družina nečaka Franeta)

RECEPT

OBARA IZ LIGNJEV Z ROZINAMI IN PINJOLAMI

(GUISAT DE CALAMARS AMB PANSES I PINYONS)

(ZA 4 OSEBE)

SESTAVINE:

- 4 srednje veliki lignji
- 1 čebula
- 3 krompirji
- 1 žlica rozin
- 2 žlici pinjol
- 1/2 kozarca belega vina
- 1 lovorjev list
- ščepec muškarnega oreščka
- 1/2 žličke cimeta
- 1 žlička sladkorja
- olivno olje
- sol
- poper

VIR: IBIZA & FORMENTERA, KUHINJA IN GASTRONOMIJA

POSTOPEK:

1. Lignje očistite in narežite na trakove, lovke narežite na 2 ali 3 dele.
2. Čebulo olupite in narežite. Rozine namočite v toplo vodo (lahko uporabite tudi belo vino ali žganje).
3. Krompir olupite in narežite na tanke rezine.
4. V ponvi segrejte osem žlic olivnega olja, dodajte krompir in ga cvrite na nizki temperaturi približno 10 minut oziroma tako dolgo, da bo skoraj ocvrt. Nato ga odstavite z ognja.
5. Odljite polovico olja v večjo posodo in na njem na nizki temperaturi pražite čebulo, da kristalizira. Nato dodajte narezane lignje in vino ter pokuhajte na visoki temperaturi, da se jed zgosti, arome pa premešajo. Dodajte lovor, pinjole in osušene rozine.
6. Na koncu dodajte še skoraj ocvrt krompir, solite, poprajte ter po želji začinite s cimetom in muškarnim oreščkom. Vmešajte še žličko sladkorja in zalijte z vodo. Na nizkem ognju kuhajte še 10 minut.

NASVET:

Obaro lahko zgostite z mešanico mletih mandljev, česna in peteršilja. Namesto krompirja lahko uporabite sladki krompir.

KOLEKTOR

**Z energijo tradicije čvrsto v
prihodnost že od leta 1933**

www.kolektor-etra.si info.kolektor.etra@kolektor.com